

זכרון תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

י"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן רביה"ק זצוקללה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רבי עקיבא 65 בני ברק

פרשת נח - שבת ראש חודש

א' השון תשע"א
גליון תפ"ז

זמני כניסת ויציאת השבת

ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	ש"ש
בני ברק	5:53	4:55	6:29
ירושלים	5:51	4:40	6:32
בא"א פאר"ק	7:25	6:09	7:37

שיחת קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

מוצ"ש נח תשס"ט - ארה"ב

דברי תורה

ממורינו הגה"צ אב"ד דקהלתינו שליט"א

והי מקץ ארבעים יום ויפתח נח את חלון התיבה (ה, ו)
יש להתבונן בזה, דלפי החשבון יוצא שלאחר שמונים
ושלש יום מאז שנחה התיבה פתח נח חלון התיבה,
שהרי בי"ז סיון נחה התיבה, ובא' אב נראו ראשי ההרים,
הרי ארבעים ושתים יום לפי החשבון שחודש אחד
מלא ואחד חסד, ומקץ ארבעים משנראו ראשי ההרים,
פתח החלון, הרי שפתח לאחר שעברו שמונים ושתים,
וביום שמונים ושלוש שהוא י"א אלול [שחודש אב מלא]
פתח החלון. וצריך להבין מה היתה חשבותו של נח, ועל
מה סמך לפתוח החלון דוקא בזמן הזה ולא קודם, שהרי
נח לא ידע כלום מה שנעשה בחוץ כמו שנראה בענין,
ועי' באור החיים הק'.
ואולי י"ל כן נקדים כמה הקדמות בזה.
(א) מה שפירש"י שהתיבה היתה משוקעת במים י"א
אמה, עיין שם החשבון.
(ב) מה שפירש"י שבכל ד יום חסרו המים אמה אחת,
ולפי"ז יוצא שגובה המים הגיע עד עשרים ותשעה וחצי
אמה, שהרי י"א בסיוון התחילו המים לחסור כמ"ש
ברש"י י"ל כן מקצה, ובא' בתשרי חרבו המים מעל הארץ
שלא היה כבר מים על הארץ, נמצא שבק"ח יום ירדו
כל המים ולפי החשבון של אמה לד יום כנ"ל יוצא
שהיו עשרים ותשעה וחצי, כי ד פעמים כ"ט וחצי הם
קי"ח.
(ג) שכנחה התיבה לא ידע נח היכן נחה, ואפשר שחשב
שנחה על הארץ כבתחילה.
(ד) ימי המבול בסך הכל היו מאה ותשעים יום, ארבעים
מהם היו גם גשם וגם מעינות תהום רבה, ומאה
וחמישים תגבורת המים.
ועכשיו נבוא לביאור הענין, דלפי מה שכתבנו יוצא
שהתיבה התחילה להתרומם מעל הארץ לאחר קצת
יותר משבעים יום (70.8), כ"ק צ"ל [של ימי המבול] לחלק
לכ"ט וחצי [שהם סך הכל של גובה המים שהגיעו] הם כשש
(6.4) [מים] לכל אמה של הכ"ט וחצי אמות.
הנה לפי מה שפירש"י שהתיבה היתה משוקעת י"א
אמה, זאת אומרת שכשהמים הגיעו לגובה י"א אמה או
התרומם התיבה, ואם נחשוב י"א פעמים כשש וחצי
(6.4) שזה השיעור לאמה אחת כנ"ל, נגיע לקצת יותר
משבעים (70.8), הרי שבהגיע קצת יותר משבעים יום
התחילה התיבה להתרומם, וזה ידע נח והדגיש
שהתיבה מתרוממת.
ובכן הבה נאמר שחשבתו של נח היתה שכמולעו כך
פולטו וכפולטו כך בולעו, ואם לקח זמן של קצת יותר
משבעים יום עד שהתרומם התיבה מעל הארץ, כ"כ
המשך בעמ"ב

ואין לנו שום השגה בנוח, ולמה הוכרח לבנות התיבה מאה
ועשרים שנה כדי שאם הגויים ירצו לשוב אז היא סיפק בידם
לחזור ולשוב כפני שידעו שרה"ל יבוא המבול, לפי שהיה יכול
הרבש"ע בכמה ימים לסיים התיבה אלא שהשי"ת הוא מלא
רחמים וחסדים גדולים והמתן שישבו בתשובה, ממילא יוצא
לנו מהנ"ל שבוודאי חינך נוח את דורו לפי שהם התגרו בו ורצו
לשבר התיבה, ואף כשנכנס לתוך התיבה ורצו להזיק לו לא יכלו
כי החיות פגעו בהם והרגום, ונוח נכנס בשלוה ובנוחות ללא
יכולת לפגוע בו, וא"כ נוח בודאי חינך את העולם אלא שזה היה
כזה דור רשע נורא רח"ל שלא היה שייך, שלא רצו לשמוע לו
ולשוב, ויש להבין שהרי ראינו כי אברהם אבינו התפלל על הדור,
ואם אפשר לומר כך למה נוח לא התפלל, אלא י"ל שאצל נח
היה די ביטערע דור ואמר לעצמו שבקושי יש כאן כמה צדיקים,
ולא שייך שינצל הדור כי זה היה דור רשע א ביטערע און
פינסטערע דור, לכן הרהר שבתפילות לא יוכל לפעול עבורם,
לכן ניסה נוח בדרכא אחרתא לפעול להם ישועה שלימה בדרך
כזאת שע"י שלא יתפלל שיעורר רחמי השי"ת בלי לבקש, לפי
שאולי שאין מי שיבקש עבורם כך הרבש"ע בעצמו יפעל להם
רחמים, אך הדור הזה די שלעכטע גויים די רוצחים היו א
ביטערע דור רח"ל דור רע עד מאוד שלא שייך לתאר בכל
הענינים, ובכל הבחינות רח"ל, והם גרמו לעולם טמא ואויר
טמא רח"ל, אויף די אלע שלעכטע גויים רח"ל, ממילא לא היה
שייך למצוא עבורם זכותים לכן הגיע אחר כך המבול, וכן בגלל
שלא היו עשרה שיגנו עליהם כי לא היה להם שום זכות שיגנו
עליהם רח"ל.
ובפשטות מה הענין דווקא שצריך שיהי' עשרה צדיקים, אלא
י"ל כדאי' בגמ' (סנהדרין לט.) שכל בי עשרה שכינתא שריא, ולכן
זהו דווקא הדיוק שצריך להיות שיהיו עשרה.
ונח מצא חן בעיני ה' ובמדרש פירש נוח לעליונים נייח
לתחתונים, ה' יעזור שכולנו פעל שוין אלעס גוטס.
*

בענין הטא אדם הראשון אין לנו השגה כלל
בקדמונים, איתא מאמר בפשטות דחיה דחפה
את אדם הראשון במקל ע"י הכאה כמו שכו' "היא
נתנה לי מן העץ" - המקל, ואין לנו שום השגה
מה שהיה שם, אדם וחיה, הם היו צדיקים
וקדושים, וגדולים, ואין לנו שום השגה מכל
הענינים שהיו שם,
בענין נוח איתא מאמר נאה, החתם סופר מביא
ענין שאי' מרבינו בחיי [ואולי רבינו בחיי מרחיב עה
בענין] על פירש"י שבאנשי סדום שנגזר עליהם
הגזירה, לא ביקש אברהם אבינו רחמים עליהם
בפחות מעשרה ולכן פחות מ"י צדיקים אין זה
חשבון בכדי להנצל כדאי' ברש"י (וירא יח, לב)
ד"ה אולי ימצאון שם עשרה, על פחות לא ביקש
אמר דור המבול היו ח' נח ובניו ונשיהם ולא
הצילו על דורם ועל ט' ע"י צירוף - היינו צירוף
השמינה - כבר בקש ולא מצא רח"ל עכ"ל, כך
מביא מרבינו בחיי, שרה"ל אנשי סדום ואנשי דור
המבול היו אוו ביטער און פינסטער שלא מצא
אברהם אבינו שום לימוד זכות עליהם, ולכאוי' יש
להבין הקשה החת"ס דהרי אצל נוח היה בודאי
עשרה אנשים אצל נוח, שהרי היה מתושלח חי
עמהם, הרי ט' ועם צירוף השמינה היה עשרה כמו
אצל אאע"ה...
ומסביר החת"ס מיט ההסבר נפלא שם שכ' (רש"י
ו, ט) שנח היה צריך סעד לתומכו, אבל אברהם
היה מתחזק ומהלך בצדקו מאליו, משמע
שהשמינה הלכה תמיד עם נוח וזה לא היה ב'
דברים אלא א' ונשאר תשעה ולא היו שם עשרה.
וכביכול יש להבין שהרי בכל זאת איז דאך פארט
צווי זאכן לפי שהיו כאן גם השמינה וגם נוח אפ"ל
הפשט שזה דבר אחר שאם לפני התוממו היה
בחינה של דבר אחד, ממילא היה חסר מהצורה
של עשרה.
וכן דיברנו שיש השואלים למה נוח איש צדיק לא
חינך את הדור שהרבש"ע בעצמו קראו צדיק,

העלוני זה נודב לעילוי נשמת

האי גברא רבא, אשר היה דבוק בתורת ה' כל ימיו, אוצר בלום חסידא ופריש"א, התדב"נ דמרן רבינו הקה"ט מוהר"מ זיע"א, המנורה הטהורה, עמוד צלותהון דישראל,

עמותתן ושפלת ברך צדיק אמת חסיד ענו וישר.

כ"ק אדמו"ר הגה"צ רבי חיים אליעזר הודונצ'יק זצוק"ל

נסתלק לגני מרומים ב' מרחשוון תשנ"ז

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

הוצבה ע"י בני ידידיו הנעלה המפואר הרה"צ רבי אברהם יוסף הודונצ'יק שליט"א - וילאמסבורג - ארה"ב

ובני ידידיו הקרובים הרה"ח ר' דוד שליט"א - בארא פארק - ארה"ב - הרה"ח ר' אליהו אלטר שליט"א - בארא פארק - ארה"ב

תורת אמת

במים יקרים על התורה

אלה תולדות נח נח איש צדק וג' (ו, 1) וברש"י ז"ל בשם המדרש ללמדך שיעקר תולדותיהם של צדיקים מצוות ומעשים טובים. לכאורה קשה על רש"י, שהכתוב מדבר מבנים, ורש"י פירש מצוות ומעשים טובים. ואמר שיש שער התולדה והאנשים שאין להם בנים הוא מחמת שקשה להם לבוא לשער התולדה, והעצה לבוא לשער הזה הוא מצוות ומעשים טובים, וזה כונת רש"י ז"ל. ומכאן אתה רואה אחר כך ויולד נח (השבה לטובה) רבי יעקב מאלכסנדרו

את האלקים תהלק נח (ט) וברש"י ז"ל נח היה צדק גדול לתומם אבל אברהם היה מתחזק ומהלך בצדקו כאלו עייש. נראה בעיה"ת כי שם אלקים מורה על מדת הדין, שנה עבד את השנית מאלה מצד הסרתו את ה' בבחינת האלקות, כתיב ושופט, ותרגם ביהדותא דה הלך נח, ובאברהם כתיב (בראשית כ"ד ז) ה' אשר תהלכתי לפניו, ה' מורה על מדת חסד ורחמים, שעבד את השנית מאהבה, שחכר את ה' כעד עצמותו, נגלה עליו בעל הברכה. נח היה צדק גדול לתומם בחי (תהלים פ"ט"ו) צדק ומעשים טובים כסאק, אברהם היה מתחזק ומהלך בצדקו מאלו, בחינת חסד ואמת יקדמו פניך. (הרושי ה"י)

ויאמר אלקים לה וגו כי מלאה הארץ חס מפניהם (ו, 1) וברש"י לא נחמה גור דנים אלא על הגול, וה פלא שהיה היה להם עבירות הרבה, ובכללם גם עמירת החמורות עבודה זרה גילוי עריות ושפיכות דמים, ומדת נחמה גור דנים רק על הגול, אלא שאירא שאין בעל הרחמים פוגע בשפוטות תחילה, (ויקרא רבה, פ"ד ד.) דהיינו כשהאדם חונט מענישם איתו מקורם הכפס ממון ומתכפר לו עוונותו, אבל כאן שהמון היה גול אצלם, הרי אם יענישו אותם במון לא היה זה עונש כי כיון כי המון שלהם, ועל כן הוכרח להענישם בגופם. וזה הפירוש כי נחמה גור דנים להמתות אלו על הגול, לפי שלא יכלו להענישם במון. (מלא העומם)

עוד טעם למה שנתחם גור דין על הגול הוא משום טובת נח, כי אילו נחמה על זנות, הרי בגדר עוהה אין קדושה ולא ידק הקב"ה בעצמו רק על יד שליח שאינו מבחין בין צדיק לרשע, משא"כ בעל כתיב (ישעיה ל"ג) עתה אין ה' מעצמו ומבחין וינצל נח (לקוטי דוד בשם מפרשים)

ומן הבגמה אשר לא טהורה היא שנים וגו' (ו, 1) הנה תחת תיבת לא יש נינה המופסקת ננית מונח, ותחת טהורה ננית מהפך, אם כן מורה לחלק מלת לא נמלת טהורה. הנה אירא בדיבורי משה (וי"ד סימול"ג) בשם רבי יהודה הסייד שנתן סימול לידע אל הבגמה כשרה ואינה טריפה, ועיבר ידו על שדרת הבגמה והחליקה, ואינה היא שוחה ונכפפת ונכנעת תחת ידו סימן הוא שהיא כשרה, והיא עומדת בחוק ואינה נכנעת ונכפפת, סימן שהיא טריפה.

ויש לומר שהוא שרמ לנו הכתוב במה שמחלק תיבת לא מן תבת טהורה לרשע ומן הבגמה אשר לא היינו שהיא מנכנעת עצמה תחת ידו והיא מחשבת עצמה כלא, טהורה היא, סימן שהיא טהורה וכשרה. (תורת משה, ח"ב סוף)

שנים שנים באו אל נח (ו, 1) ובמדרש אלו ימינו דמשלימין בהן הלל הגחל (מדרש פליאה) הסבר על קן נראה הנה הסימן על חמים של גמורים בהם החלל בחול"ל הוא כבשת, היינו ב' ימים של פסח ב' ימי שבושת, ט' ימי סוכות, וד החנוכה. וה כונת החרש שנים ב' ימי פסח וב' ימי שבושת באו בגמטריא תשע ט ימי סוכות, אל נח בגמטריא חנוכה. (לקוטי שטימם, הידיה נפלאות הרה"ק רבי שמשון מאוסטסחל)

כי למים העור שבעה וגו' (ד, 1) תמוה הלשון, רק שאירא ברש"י על הפסוק יום ויליה לא ישבו, שבוין הממל לא שמשו המולות ולא נטר בין יום ובין לילה וזה שאמר כי למים עד שבעה היינו שבעה ימים היא רק עד שבעה, אבל א"ח"כ כבר לא היא נזכרים הימים. (ארי במפתרים, רבי יהודה איה אלתר זצ"ל)

וישאר אך נח (ו, 1) וברש"י יש אומרים שאיחר מוונת לארי והכישו ואני אמרת וירך צחות מה שנאמר בגמרא אחורי ארי ולא אחורי אשה (ערכין יח)

ולפרש אחורי ארי היינו נח שאיחר מוונת ארי, היה לו פסק דינו מארי שהכישו והיה גונח דם, ולא אחורי אשה היינו כל שכן כי שמתאר מוונת אשתו שהיו אנים חיים ר"ל. (דבש השדה)

וישובו המים מעל הארץ הלך ושוב וגו' (ח, 1) ארבע פעמים מצינו בתורה את המלה הלך: א. וישבו המים מעל הארץ הלך ושוב (בראשית ח, 1). ב. והמים היו הלך וחסרו (שם ח, 1). ג. ויסע אברהם הלך ונסע (בי"ט, 1). ד. ויגדל האיש וילך הלך וגדל (כו, 1). יש לפרש בזה הנה השפע הירידת מן השמים הוא כמו מים כונתו וזהו והמים היו הלך וחסרו ח"ו באם השפע נתמעט בעולם, העצה לזה הוא הלך ושוב רומנו לתשובה ויפועול בתשובות להמשיך קמח ותורה, וזהו הלך ונסע הנגבה רומנו על המשכות התורה, כי הרוצה להחכים ידעים וגם הלך וגדל חמו על ששירת רב כמאמרם ז"ל ובל פרודתו של יצחק ולא כספו והבו של אבימלך, והיינו שעל יד התשובה יפעלו שניהם תורה וגדולה במקום א' הן בגשמייות וכן ברוחניות. (עטרת ישועה)

וכן יש בזה רמז נאה על מעלת החורר על תלמודו, דעיקר קניית התורה הקדושה הוא רק על ידי חזרת תלמוד ובלא זה א אפשר לבא לשום מדרגת בתורה הקדושה, ובהו מפרש המסורה הלך ונסע מי שלומד תלמודו, ומד לאחר מכן תלמודו הלאה, יגיע מדר מאד למצב של והמים רמו לתורה (ע"פ פ"ק י"ז) הלך וחסרו תלמודו יילך וחסרו ילך ויעצמם ואינו מתקיים, אולם מי שהוא בדר הלך ושוב שמורה לשבו לחזור על התלמוד, שכרו יהיה שיקיים מ ויגדל האיש וילך הלך וגדל, עד כי תל מאד. שעלה מעלה מעלה בדרגת תלמוד התורה הקדושה. (כ"ש האון רבמקסיונים זצ"ל)

וכן יש כאן רמז נאה שהוא באמת יסוד ולקח גדול נתן לתלמוד מאכן. המכנים אורח לבייתו ואינו הלך בגדולות, מכין לו סעודה צנועה בירקות, בחינת הלך וחסרו או האורח יודע שהוא לא נפל למענטסה על המארה, ואו - הלך ושוב, האורח שוב שוב אליו פעמים נוספות, ותהיה לו הרגשה טובה להסתופף בעל קריתו. אך המכנים אורח לבית וחקל וגדל לחיך סעודה דשינה בבשר הרגים וכל מטעמים, סעודה כזו אינה עריבה לאורה הנבון, כי יודע כמה עמלו עסרו והוציאו הוצאות רבות עליו, או מוכמח הלך ונסוע האורח לא ישוב אליו עוד. (כ"ש האון רבמקסיונים זצ"ל)

וכן יש רמז בזה מה שמעתי בילדותי ע"פ"י הא דא"י בגמ' (ברכות ו): היוצא מבית הכנסת אל יפסיע פסיעה גסה, ולא אמרן אלא בנדפך אבל בבעיל מצוה למה שנתמר (הש"ע ג) נדרפה לרעת את ה ואת תורת המסורה, וזה פירוש המסורה, הלך ונסוע לבית הכנסת הלך וגדל מצוה למרדת אבל הלך ושוב, הלך וחסרו אל יפסיע פסיעה גסה. (גליליהו)

ויחה ה' וגו כי יצר לב האדם רע מנעוריו וגו' (ח, 1) כמו המעשה מדרבי ר' יונתן אייבשיץ שאמר ששכל האדם אינו יכול להפוך הטוב, וחכמי האומות אמרו שאפשר, ועשה המלך סעודה, והביאו חתול מלמד שהתנהג כמו אדם, והיה הרבי ר' יונתן כסכת נפשות, והוציא מכיס בגד את קופסת המאבאק שלו כדי להריח ממנו. כאשר יומיים קודם נכנס ל לקופסת עכבר, והוא מרוב שהיה שקוע בתלמיו סגר המאבאק ולא שם לם לעכב שבפנים, ושלחו על השולחן, העכבר שבפנים קפץ מן הקופסה והחל לרדף על הארץ, וכאשר ראה החתול את העכבר, קפץ על השולחן והפך הקעורת וכל מה שהיה מוכן לסעודה, ורדף אחרי העכבר. כמו כי אצל אדם שבער הגיע למדיניות וכשבא פתאום אינו תאוה הוא שוכח הכל, לכן צריך להודר ביותר. (אמרי אמת, ליקוטייהוה)

ויחי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים (יא, 1) יש לומר בזה על דרך הלצה וגם כל הענין מקודם ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקשה נדרשה לשריפה ונעשה לנו שם, הנה התורה מרמזת בכאן על כת שקרנים ומתחמם לשלומי אמניו ישראל ולבסוף אין להם קיום והם כלים מאלוים ש שקרא אל קאי. והוא מרומז בפסוק כי בתחילה ויהי כל הארץ שפה אחת היינו דבוקים בשכיבה גימ שפה, הרבים אחדים היינו מחמת שהיו דבוקים בה' היה בעיניהם אהבה גדול ולא היו מדרבים אחת בפה ואחת בלב, כל הפה הולך היה אחת. אכל ויהי בנסעם מקדם היינו מקדמוני של עולם כמאמר ר"ל, וימצאו בקשה וכו' שנים שתעו ופלו בכר עמוס חושך, ועוד להם שמראים עצמם כצדיקים והוא שאמרו ונלכה לבנים היינו נלוש בגד לבנים סמיון הצדיקים השחרים ונשריפה לשריפה להכות קן אל קת התלהבות, והכל היה כדי לעשות לנו שם כפשוטו, ונבנה לו עיר לכבוש עיריית תחת ידם וסופם ותהי להם הלבנה לאבן היינו בגד לבנים שהיו לובשים היה להם לאבן נגוף ולמכשול והחומר ר"ת חכם מופלא ורב רבון שהו מחזיקים ומראים בעצמם היה לחכם כפשוטו לטבע ולילוף בתוים ויפן ה אותם מושם כי שם בלל היינו בעוונותינו הרבים נתעורר על ידם קטטה ומרבה ושנאת חם ונבלל שפתם, שאין אחד יודע מה שהשני מדבר הבן. (דגל מחנה אפרים)

ויחי עבר אחרי חליהו את פלג שלשים שנה וארבע מאות שנה (יא, 1) ונראה על פי מה שכתוב בספרים לפרש המשנה היו מתלמידו של אהרן אהב שלום ורדף שלום היינו לפעמים צריך להיות אהב שלום והיינו להתחבר ולעשות שלום עם צדיקים וראי' ה, ולפעמים צריך להיות רוחף שלום היינו לרדוף את השלום ולהתרחק מן הרשעים מבל להתחבר עמם, כמו שכתוב אן שלום אצר ה לרשעים, ע"ד. והה פירוש הכתוב ויהי עבר היינו אשרי יש לו חיות אחרי חליהו את פלג פי' שפגשו תחלק מן הרשעים וכל יד ה חי ת"ל שנה, כי תל עולה (במנייטריא) צדק יסוד עולם, שזה הוא מדת הצדיק שלא להתחבר עם הרשעים, רק עם חברים מקיימים לקולה. (עטרת ישועה)

וכן שמעתי לפרש את הכתוב מאת ידעת כי הפנת בן כי לא ידע איבי עלי (תהלים מ"ג) שהכותב בואת ידעתי כי הפנת בן באי יודע שהשני לא הו הפני בן כי לא ידע איבי עלי שאין אויב ה מתחברים אל. (מדה"ח שמואלבלום ז"ל)

שיחת קודש

המשך מעמ' א

ירחם המרחם ישמור המרחם עלי ועכ"ל, יש לראות כי השפעות התשרי ידיו על כל השנה אוף תמיד, מגיע זמן חדש של התחדשות שהוא עליה לתורה יר"ש ומדות טובות, יעזור ה' שבאמת נזכה להתחיל עם התחדשות עם שמירת התומ"צ ויר"ש התמדת התורה מיט א גוטמע אידישע שמחה, ה' ירחם שהשנה החדשה תהיה א גוטמע ליכטיגע וינטער א גוטמע ליכטיגער תמיד, השי"ת ירחם ויתחיל את השנה הבאה בביאת המשיח, ס' וואלט געווען זייער א פאסיגע זאך [הה היה זמן נכון כעת] דווקא כעת להביא את המשיח לכ' השנה החדשה, ישועת ה' כהרף עין, וכמו שידוע שזה יהיה בוודאי פתאום בביאת המשיח, פתאום יבוא, כל אחד יעסוק בעניניו וכו', ופתאום ישמעו רעש כי משיח הגיע ויהיה מהפך גדול, יהיה תקע בשופר גדול לחרותינו ג' ימים, בתשובה תורה ומעש"י"ט, וא"א ילדע מתי זה יהיה, בכל רגע כמו שאומרים אני מאמין באמונה שלימה בביאת המשיח שיבוא בכל יום ואע"פ שיתמהמה עב"ז אהכה לו בכל יום שיבוא, וזה יהיה כן בכל יום, כל רגע זה זמן הגאולה שפתאום יבוא, וישועת ה' כהרף עין, ויש מאמד מהרה"ק ר"ד מבעליזא ז"ע שאמר שמקובל מצדיקים שמישיח יבוא מתוך שמחה ונחת והרחבה, צרות עד הנה עברנו מעל לראשינו, רח"ל, הקב"ה יעזור שיהא זה מתוך שמחה ונחת והרחבה, הקב"ה יעזור מיר אלע זאלן האבן געפילט אלעס גוט מיט התחדשות עם קבלת טובות און שטייגן ובתשובה מאהבה בשמחה ובטוב לבב מרוב כל בהתמדת התורה מיט א גוטמע אידישע שמחה שטענדיג, בשלימות, ה' ברו"ר יתן שמחות שלימות תורה וגדולה בכקום אחד וכל הישועות שון יעצט אויף א יסן אופן אויף אייביג, (מוצ"ש בראשית תשס"ט - ארה"ב)

דברי תורה

המשך מעמ' א

לאחר שנחה התיבה ג"כ צריך ליקח זה הזמן של כשבעים יום עד שלא יהיו מים על הארץ, אלא שבאמת צריך להוסיף על זה הזמן של כשבעים יום, שהרי בהתהוות המים היו מהם ארבעים יום הראשונים גשם מהשמים בנוסף על מעינות תהום, א"כ בני יום הראשונים הי' השיעור של תוספות המים כפול משאר ק"ג יום, שהי רק מתהום ולא מהשמים, א"כ צריך להוסיף על החשבון עוד ארבעים יום, וכאילו הו ימי המבל ר"ל (230) יום, וכשתחלק ר"ל יום לכ"ט וחצי אמות הם קצת יותר משבע (7.70) יום לאמה אחת, ושנתכפיל אותם י"א פעמים, הם שמונים וחמש י"א יום, ואו התרומם התיבה מעל הארץ, שהלא היתה משוקעת במים י"א אמה וכמ"ל. נמצא שכמו כן בחיסור המים עליה בחשבון של נח שלאחר שברנו הים וחמש יום יחסרו המים לגמרי והרבו המים מעל הארץ, ולכן סבר נח שלאחר שמונים ושלש יום כבר אפשר לפתוח התבה, ואילו אף לצאת ממנה, אע"פ שיש עוד קצת מים על הארץ בגובה של כרבעית אמה לפי החשבון, הרי כל פחות מג' טפחים כארעא סמיכתא דמי, ולכן ביום י"א אלו [שהוא יום שמונים ושלש לחינת התיבה שהיה ביום י"ז סיין] ניסוהוהתחיל בשילוח העורב לראות האם הקלו המים מעל הארץ.

אך יש לציין שברור שכל מה שכתבנו הוא רק שכך היה חשבנו של נח, וגם שחשב שנחה התיבה על הארץ וכמ"ש, אך באמת החשבון של חיסור המים היה ד' אמות ליום כמ"ש רש"י, וגם לא נחה התיבה על הארץ אלא על ה' אררם, ולפי"ז כל החשבון הוא באופן אחר, וכמ"ש ברש"י. (נח תשס"א)

נח איש צדיק תמים היה בחיותיו (ו, 1) במזר כל מקדש בסופו, ה' אלוקי ישראל אהבת תמים ה' אלקי ישראל תשועת עולמים, י"ל הרמז על נח איש צדיק תמים שאהב אותו הקב"ה כמ"ש ונח מצא חן בעיני ה' וע"ע בב"ר פ' כ"ט א, וע"י שהציל הקב"ה את נח ה' קיים לעולם אדם הממול ומטה ומניו נפוצו תולדות עם עולם. והו כמ"ש ה' אלוקי ישראל אהבת תמים היינו שאהב את נח שהי צדיק תמים, וע"י כן ה' אלוקי ישראל תשועת עולמים, שהעולם נושע ממנו להמשיך ולהתקיים. (נח תשנ"ב)

בגו צדיקיא

כ"ק אדמו"ר הגה"צ רבי חיים אליעזר הורונוביץ זצוק"ל
רב בעיר הבירה וויען ציו"ו - חתדכ"נ כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט רבינו מוהרמ"מ זיע"א
יומא דהילולא ב' חשוון (תשנ"ז)

קשה מאוד לכתוב על איש האטכולות שמל אחד ראה בו דמות ואישיות אחרת, הלומדים ראו בו שר התורה הסידים ואנשי מעשה ראו בו עמוד העבודת שפוט עמך ראו בו ענק המידות, ויחיד סגולה שחו מוגינו והקדושה והפרישה שבה

מתולדותו

הגה"צ מוהרמ"מ הורונוביץ זצ"ל נולד בשנת תרצ"ג בעיר תל אביב לאביו תה"ח רבי יצחק מאיר ז"ל, מפארי החסידים של דה"ק מפיליץ, וחסר מגזע הסבא קדישא מדרוש"ץ זיע"ו.

בבר בעצירתו ניכר עליו גינוני קדושה ויראת שמים, בעל כשרונות מבורכים היה, וידוע ומפורסם לכל התמונת המופלגת בלא שיו, כך עלה לתעלה כאחד המיוחד שבין הצורבים העתירים בירושלים על אותם הימים, הקטר הודוק עם מרן רבינו מוהרמ"מ זיע"א כבר החל מנסות הבחורות עת הניח לו רבינו מוהרמ"מ תפילין כבולות המעריב. בבחרתו למו בשיבת ודושי הרי"ם, הרכל התלמוד, ואח"כ בואלוזין והיה מפורסם בחשקו הגדול בלימוד התורה, רבס ממכירו והברו לספסל הישיבה וזכרם את התמונת המופלגת בתורה, כק אדמו"ר מאסלג דה"צ ר' יחזקאל אשגל שליט"א מספר על ידיו נעוריו מוהרמ"מ הורונוביץ שבישיבת ד' הרי"ם מנהגו היה שלמד כליל ברציפות מעת לעת ולפנות בוקר מצאור כשהוא לומד באותה התנהגה כאלו לא אז ממקומו, כך התה הפלתו והתמונתו בתורת ה' חפצו הגה יומם ולילה, מעולם לא ראהו מתהלך ששהא ליידיג [רקס] תמיד היה עסוק בלימוד התורה ושקיתו בה כמו"כ לא עשה יד עסק ממאכליו לא היה מפונק בעניינים גשמיים. ועוד ידוע כי בבחרותו קיבץ בחוריו הרבה ולימים בספה"ק יסושה"ץ כדי להתעלות בעבודת השם.

בהגיעו לפרקו נלקח אחר כבוד כחתן לבתו של מרן אדמו"ר הקוה"ט מוהרמ"מ זיע"א ובבתו ותנת הסתו המשיך להתעלות בתורה ובעבודת השם מתוך דביקות מיוחדת בספרי תלמודי מרן הבעש"ט הק יזע"א בעיונים עמוקים כמו כן כל ד"ת של חמו מרן רבינו מוהרמ"מ זיע"א היו שגורים על לשונו והוא היה מהמקורות המדויקים בהם, כמסופר הלאד עריבת תשובת של מרן מוהרמ"מ זיע"א שלא החסיר מעולם, היו עומדים באוורת חבדות של מבקש ה' אברכים וכו' ושמנו בערנה כשהוא קורש מפיו את באוד ד"ת של מרן מוהרמ"מ שיהי הוא 'החוד' עליהם מילה במילה ברבנה בהדה מופלאה, וכן דוע ולאד הטיש של מרן זיע"א החודר את לריו הקטנים לביתם כבדי שילכו לישון, אך הוא לא שם תנומה לעינוי אלא מיד לאזמ"כ יצא את ביתו ושם פעמו אל עבר ביהמ"ד שם מסר שיעורים

ולמד אחרים עד אור תבוקר דיום שבת קודש, עד כדי כך היה צדיק נסתר שאף ניסה להסתיר זאת גם מעיני לריו שידעו שהוא כולו קודש.

בעל חותנו הקוה"ט מרן רבינו מוהרמ"מ זיע"א כ"ק מרן רבינו הק' מוהרמ"מ זיע"א קרב אהט מאוד וחובבו כבו והתה קסורה נפשו בנפשו, וביותר אף התבטא עליו בפה קדשו כי הוא מחבבו מאוד והפץ בקרבנו, דוע שמרן רבינו התבטא עליו כמה וכמה בענין גדולת תודתו ופי"א אבר לבתו הובנית ע"ה ואיל שנתון כל כסף אבל לא לסתם הוא נתן לו זאת, אלא כדי שיהא לו חלק בתורת בעלה, וכך אף שקבע משכן קדשו בשיכון ה' אמר לתה של שיכון ה' הרב נתן עבי פרידמן זצ"ל שקבע משכנו כדי להיות קרוב לשיעורו של חתנו.

וכן התבטא פעם בשוה"ט כשהגיע מחותנו הנהגה הרב יצחק מאיר הורונוביץ אליו, וכברו ביותת הכבוה, אמר עושה ק בגלל שהגיל בה לך כזה שהוא אוד מיהדי הסגולה בדורנו היה רבינו מוהרמ"מ זצוק"ל.

כמו"כ שימש מוהרמ"מ הורונוביץ "בעל תפילה" בתפילות יוה"כ משה ונעילה אצל מרן מוהרמ"מ

מרן מוהרמ"מ זיע"א עם חתנו הגה"צ רבי חיים אליעזר הורונוביץ זצוק"ל ומרן אדמו"ר זיע"א ואתיו אדמו"ר זיע"א ומלעלו"ב עם נשים הגה"צ רבי חיים אליעזר

מרן מוהרמ"מ זיע"א עם חתנו הגה"צ רבי חיים אליעזר הורונוביץ זצוק"ל ומרן אדמו"ר זיע"א ומלעלו"ב עם נשים הגה"צ רבי חיים אליעזר

ביומי חותנו הרביץ תורה חסידות וידא שמים לאברכים מסולאים בבית המדרש פא"י בשיכון ה בני ברק. בפקודת קודש של חותנו הק' זיע"א יצא להרביץ תורה וחסידות בק"ק ונה בית אסטריה מקום שם נתחבב על יהודי המקום והיה לאבן שואבת בהרבעת תורה והפצת החסידות לעיירי הגאן, פפוט דו שם בנינים פרוה אברכים שחפשו מאוד בקרבתו, ולהם היה משפיע ומאיר מודו ותודתו למען הדריכם במסילה תעולה בית א-ל אף

בארץ הנכב רבינו מוהרמ"מ קיבץ וריבץ פעלים רבים לתורה וירש מאשמות הבוקר ועד לשעות האמודות של הלילה, הוא עמד על מטמתו ועסק בהרבעת התורה תמידן כסדרן הרבה לעסוק ולעשות במצות קרוב החוקים לאביהם שבשמים [לא נופל להארך עוד בענין מופלא זה אך עוד חזון למועד], ועד היום הזה יש מאלו תשומעים לקחו המספרים בערגה וכיסופין שרבינו גרם להם לטעום הטעם האמית והרגיש את מתיקות התורה המתוקה מדבש, על ידי שאת דפי הוב' דאשונים לימדם הוא בעצמו בלא לחוס על כבודו, כך לימד את שוטי השם להתקרב לבה"א יתסך שמו על ידי נועם הלימוד עמם בתורה שבכתב ובגי"פ.

בעזרת חמו הק' מרן רבינו הקוה"ט מוהרמ"מ זיע"א, כך נהג חתנו מוהרמ"מ הורונוביץ, וקרבים בדרכי נועם ובמאוד הפנים שנתברך בהם בבחי' דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותי שלום.

קיום לדמותו

מן הדאו לעיין קיום לדמותו המופלא והטהרה כפי העולה מתוך דברים שכתב אחד מתלמידיו מתושבי ק"ק ונה וכך מספר הנ"ל כאטש בא רבינו חיים אליעזר הורונוביץ זצוק"ל לשכון סוד בעירנו ראט מיד את האור הגדול שורה לנו והארה אורנו באוד גדול ובאט קודש את כל מבואתינו, כי מיד בבואו לגור נפתחו ספסלי בית המדרש ושיעוריו הנפלאים עשו לו שם גדול ודו ידועים לשם ולתהלה, הוא לימד את בני יהודה קטת במלאתה של תורה לא רק זה אלא טרה אף ללמדם את הגמ' לא רק בעזרה שטחת אלא העמק להבינם ולהסבירם את את דרכי לימוד העיון בגמ' והמתקות מודך האת, ומלכ"ם זאת אף השריש בנו את עניני הקדושה שתורה וקדושה הן תרי ריעין דלא מתפרשין...

בבר בשעה שלוש לפנות תבוק קידש וטהר עצמו וישב ולמד בחסך ובתמורה את התה"ק בהלכה, ובשעה חמש ושלושים לפנות הציע כבר שיעורו לרבים עם גפ"ת, וכידוע שזכה להרצות שיעורים רבים בימי חייו, עד כדי שמספרם מתפללי ולומדי ביהמ"ד אג"ו פא"י שבשיכון ה' בב"ב שמדי יום ביומו הספיק לאמר בהיכלם שבעה שיעורים במשך היממה, וכך היה מרביץ תורה רבים מפניתו הקדושה בבניהם משך כל שעת דום למדות דתו גאון וצדיק ובעל מעמד רם, העניע עצמו בענינות מופלגה ויתדה וסירב לבקשת הציבור ליטב עצמו בראש תולחן ששם כיהן, והורגש כלפי כל אחד בבחינת תודת וחיברות בבחי' "נתה מה טוב ומה נעים שבת אדם גם יחד".

מעולם לא הספיק על תלמידיו ותמיד ענה בסבר פנים יפות לכול מ שפנה אליו ולמד מעלות השחר עד לאחר צאת תובכ"ם, תדיר היה עסקו רק בלימוד התורה כשדאח מאן דהו עמוד לא החל בלימוד היה מיד שואלו בקולו הנעים והדך: "נו, מען גייט לערנען", כאמד בוא נא ונלמד יחדיו ונתענג על התורה"ק.

באותו הפוק ניכר גדולתו עסקק בכמה שיורין ובכמה מססתת בהדי הדרי ודאח בכות הדול שכולם שוים אצלו לטובה וכי הוא שולט במכונני תורה והש"ס ללא שיו וללא שום עוררין.

השכמתו בבוקר לתורה ותפלה לא היה בסדר חרוש אצלו, אלא הפל" שהתמדתו הגדלה התה אף מתוך מסי"נ עת שיהיה משכים קום בושה בשעה 2 לפנות בוקר ומתהלך ברחובות העיר על אף הסבה הגדולה שברבו מפני תוים דשם, עכ"ז היה ממורה מיד לבהמ"ד באשמות התבוקר שם ישב ולמד תורה ש"ס פוסקים עד אור הבוקר זמן התפלה, החדוש היה כאן מצד זוג' הרבנית שעל אף שידעה מהסכנה שבהליכה לילית כזאת לביהמ"ד לא מענה ממנו לילך ועשתה עצמה כאלו אשה מרגשת שיצא מן הבית, ואף הוא נהר מאוד שלא תרגיש ביציאתו מאוד בקרבתו, ולהם היה משפיע ומאיר מודו ותודתו למען הדריכם במסילה תעולה בית א-ל אף

מרן מוהרמ"מ זיע"א עם חתנו הגה"צ רבי חיים אליעזר הורונוביץ זצוק"ל ומרן אדמו"ר זיע"א ומלעלו"ב עם נשים הגה"צ רבי חיים אליעזר

הילולא צדיקיא

יום שב"ק א השן
רבי נחם מנדל ב"ר אב"ד נ"ק שבונוג (ת"כ)
רבי יששכר דב"ר משה חתן עבודת יששכר מוולוז' (תרי"ח)
רבי יוסף נאד"ר רישכר דוב מוואלברוז - דברי העם (תרנ"ג)
רבי יוסף ב"ר יהודה עניל מקיאקא - יונה - אוצרות נסך (תר"ס)
רבי יצחק אל"ר הושע שפרדא מבלוז' (תש"ג)
רבי שמואל ב"ר משה די מרנה תמו"ש (ה"ש ע"ו)
רבי שמואל און ב"ר צחק אב"ד סלונק ונה"ש (תכ"ו)
רבי אברהם אב"י מעיר חדש תלמיד הוזה הקדוש (ת"ד)
רבי יוסף אענר מדאמבראוה ב"ר מרדכי דוד חתן רמ"ב מקאצין (תרל"ב)
רבי יצחק הלוי הארדין אב"ד סלונק ונה"ש (ת"כ)
רבי אברהם אב"י מעיר חדש תלמיד הוזה הקדוש (ת"ד)
רבי יוסף אענר מדאמבראוה ב"ר מרדכי דוד חתן רמ"ב מקאצין (תרל"ב)
רבי יצחק הלוי הארדין אב"ד סלונק ונה"ש (ת"כ)
רבי אברהם אב"י מעיר חדש תלמיד הוזה הקדוש (ת"ד)
רבי יוסף אענר מדאמבראוה ב"ר מרדכי דוד חתן רמ"ב מקאצין (תרל"ב)
רבי יצחק הלוי הארדין אב"ד סלונק ונה"ש (ת"כ)

רבי יהודה לייבמקאפסט ב"ר נחם מנדל מליבאוויטש (תרכ"ג)
רבי שלמה טויב"ר רמשה"ח יסמקא"י חתן העט"ב מווד יטשו"ב (ת"ש)
רבי יצחק זלימורנושערן מס קלוב ב"ר י"שאל כפילוב (ת"ש)
יום ג' חשן
רבי יואב הושע ב"ר תן וינערטן מקיאקב חלקת זאב (תרפ"ג)
רבי משה הלוי ב"ר גיקליפאלאק אב"ד באגה"א - ידבר משה (תמו"ט)
רבי קלומסקין שפראמקא יאצנאו"ב ב"ר א"למלך מגרוזסקב חוב התלמידים (תש"ד)
רבי יעקב יצחק דולאדא ב"ר א"למלך מחסם מעטל מס קוב"ה (תש"ו)
רבי יעקב ב"ר סיני הלב ששא אב"ד שאקא (תש"ג)
יום ד' חשן
רבי משה לוסן חסיד מרובתיושל החת"ס י"א צעפ"ה חשוון (תק"א)
רבי יצחק הירשקאל שער אב"ד טה"א ב"ר שלמה - מצאנים למשפט תל הגרע"ק אוהרות דעת (תרל"ח)
רבינו יהודה ההסחיד מירושלים (הת"ס)
יום ו' חשן
רבי בנימין ואק"ש שפרדא מו"ן פראג (צ"א)
רבי שלמה מולכו"ב ב"ר דוד שמן משחת קדש ועוד (תקמ"ח)
רבי יצחק א"ה"ו ב"ר משה מס סמ"י (תקס"ו)
רבי יחזקאל נחמס יונג מאלסטד ב"ר יעקב שרנא פייבל אב"ד אוסטוב (תשמ"ט)
רבי שלמה דוד יעקב ב"ר אברהם האדמו"ר הצעיר מסלונק עם זכרון קדושה"ד (תש"ו)
יום ז' חשן
רבי יהודה צבי מרודול ב"ר משה סמאמבור (תר"ח)
רבי אברהם מייאליש מחוונטיושל הימ"א (ש"ס)
רבי יהודה צבי אינשטיין סרודול ב"ר משה סמאמבור - דעת קדושים, עמוד התרה (תר"ח)
רבי יצחק הירשקאל שער אב"ד טה"א ב"ר שלמה - מצאנים למשפט תל הגרע"ק אוהרות דעת (תרל"ח)
רבי יחזקאל נחמס יונג מאלסטד ב"ר יעקב שרנא פייבל אב"ד אוסטוב (תשמ"ט)
רבי שלמה דוד יעקב ב"ר אברהם האדמו"ר הצעיר מסלונק עם זכרון קדושה"ד (תש"ו)
יום ח' חשן
רבי יהודה צבי מרודול ב"ר משה סמאמבור (תר"ח)
רבי אברהם מייאליש מחוונטיושל הימ"א (ש"ס)
רבי יהודה צבי אינשטיין סרודול ב"ר משה סמאמבור - דעת קדושים, עמוד התרה (תר"ח)
רבי יצחק הירשקאל שער אב"ד טה"א ב"ר שלמה - מצאנים למשפט תל הגרע"ק אוהרות דעת (תרל"ח)
רבי יחזקאל נחמס יונג מאלסטד ב"ר יעקב שרנא פייבל אב"ד אוסטוב (תשמ"ט)
רבי שלמה דוד יעקב ב"ר אברהם האדמו"ר הצעיר מסלונק עם זכרון קדושה"ד (תש"ו)

חינוך הבנים

אמרות צדיקים, הנאות הדרכות ועובדות מצדיק ואוני-הדרות בענין חינוך הבנים (א)

מדברי כ"ק מוך אדמו"ר רבינו שליט"א
 חינוך לתפילה והומן בחינוך הילדים והינך עצמית יש שתי דרכים לחינוך הילדים או אם מקל או בממתקים, והם זוכרים שמועצת שנה חדשה וזמן חדש ההתחדשות מיט א נייע גמרא- מסכתא מיט א גולדיגע עלי, יש לכור מיט א התחדשות בקיום ושמחת התורה ומצוות, ויש לכור שכל התחדשות יכולים לקבל א גולדיגע עלי יחם תמרחם ישמור המרחם על ועל כל ישראל.
 הש"ת יחם שכולנו נקבל עלינו עלי והתחדשות בקיום התורה והמצוות עלי גמ"ח ועם שמחה עבד את ה בשמחה בוא לפני ברנה, ומה השיעור למשוך הילד ללימוד און צו טראבן, אלא שההורים צריכים לדבן עצמם קודם און זיך האלטן און אין זיך אליין טראבן והכל יבוא מאליו אצל הילדים, כמובא ברמב"ם בחינוך, כמו שתמיד אנו משהחיים יחם המרחם ישמור המרחם ששטענדיג, יש לכור תמיד להחזיק א שטעקעלע און און היידע אריין, ה' יעזר שיהיה לנו התחדשות ומשיח צדקנו יבוא במהרה ויהיה לכולנו עליה ברו"ג וכל העניינים, והש"ת יעזר שכולנו זאלן האבן גופילט אלעס גוטס, ע"כ

מדברי הגה"צ אב"ד שליט"א
 אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים וגו', ברש"י, ד"א ללמדך שעיקר תלדותיהם של צדיקים מעשים טובים ע"כ

ואפשר לומר לפי"ז המושך הפסוקים ויולד נח שלשה בנים את שם וכו', דהנה איתא בגמ' (שבת לב.) איזה מעשה ידיו של אדם אלו הן בניו ובנותיו, ולפי שאמר לעיל תולדות נח מעשיו הטובים, המשיך ואמר איזה מעשים טובים הוא בנו שם, ועיין ברמב"ן שכתב כ שם הי ק שני של נח אבל הזכירו ראשון בעבר מעלתו וע"ז לעיל פ"ה ל"ב ברש"י,
 וכפי הנ"ל אפשר דרצה העיקר כאן לומר ולרמוז איזה מעשה ידיו, ולכן הוזכר עם כי הוא העיקר. ובטעם דמקרא ג"כ מוכיח כי על מילת את-שם טעם טעם שהוא מופסק בידוע. ובנ"ל
 ואפשר לפי"ז ג"כ לפרש המאמר "מעשה אבות סימן לבנים" והיינו כנ"ל דמעשה ידיו של אדם אלו הן בניו, ופי' מעשה של אב סימן פרוש ניכרים בבנים.
 נב שמעתי מהגה"ח ר' שמואל אהרן ובר זצ"ל, דא דמברכינן לך הנימואל "כשם שנכנס לברית ק יכנס לתורה לחופה ולמעשים טובים", ופי' דמברכך אות

שיזכה להגיע - לתורה - היינו לבד מצוה שנכנס לעול תורה - לחופה - היינו כפשוטו - ולמעשים טובים - היינו בני טובים, דאיהו מעשה ידיו של אדם אלו בניו ובנותיו, ושי"י.

יסוד בחינוך הילדים מידת האמת

כלל גדול יהיה לאב המייסר בנו ושיחה בטוח שהבן הולך בדרך הישר אף בדרך שלא בפני האב, וראה בכל כונו להדריס במדות האבות כמו שכתוב למדח לשום דבר אמת ויגדל לו עונש השקר אפילו בשיחה בטילה ויפאר לו השכר הגדול של האומר אמת ויטיל מרא גדול עליו באם יוציא מפיו דיבור א' של שקר יתדה פ התראות גדולות,
נמצא שיחה נדה זו של אמת תקועה בלב הבן וא יקיים הבן כל מצוות אביו כי יפדד שישאלנו אביו עשית כך וכך או מה המעשה הזה אשר עשית והוא ישיב לו מפני היראה אמת כי דא אולי יאחו ונמצא בדאי ועונשו יהיה מרובה ומפחד שמוכרח לומר אמת נמצא מוסרס להיות סור מרע ועשה טוב

והנה פה בירושלם עיה"ק תוב"ב חה רגל אצלי חסד גדול מחסידי עליון הספרדים ואם היו נותנים לו כל חללי דעלמא לא היה ח"ו מוציא מפיו דבר שאינו אמת בבירור וספר נדה אבן בעודו נעך חא ואחו ובא קובלא ששעשה איזה ענין שלא כהוגן, אבן מן שיודה על חטאו ויאמר אמת אי אמהול לו רק שזה מהיום והלאה שלא לשנות באוולתו, ומי שיכפור ואחר חקרה ודרשה יעלה ששקר אי אעשה לו עונשים בכפול כפלים וק עשה וכו שהודה מרדל ח ודה עתק לו עוד כמה מטבעות מונה ומ שישיק ענשו עונשים גדולים,

וכן גידל בניו במידת האמת וקנה האבות כמטבע לקיים "אמת קרה" ונשתרש בכנו חסיד הנ"ל טבע האבות עולמית (ש"ל"ה הקדוש שע האמת)

להזיל כסף לחינוך הבנים והבנות

כ"ז ועשית כפדות זכר טהור" (שמות פה, יז) שמעתי בשם הגאון ר' מאיר שפרא אב"ד ר"מ לובלין, כפדות והכרובים הם סמל לחינוך הבנים והבנות, על זה צריכים לתת הזב טהור היינו כסף תב די והותר. (פי' שיהיה מוה"צ רב אהרן חילפין שליט"א אב"ד ק"א גלח"ס גי"ז)

הגאון מטשעבין הגר"ש שניאורסון זצ"ל היה נתאונן על הורם השולחם בניהם ללמוד בשיבה ואיום מתעניינים אח"כ על כל צעד שלהם.
 פעם פגש אב של תלמיד בשמחה, הלה ניגש לשאל על אודות בנו, ענה לו הגר"ש: חכן היית עד כה, הלא בנך לומד שנים בישיבה, מדוע במנות הנכם משקיעים רבות, ואילו בחינוך הבנים אינם משקיעים ומתעניינים. (ישורן)

בגו צדיקיא

המושך מעמ"ג

שופך עקן לחשו
 תפלתו היתה ברגש ת בהשתפכות הנפש לא אתה ראו אצלו אך שירדו מעיניו דמעות מעומק בקטותו ותפלותיו לפני הרבש"ע, תפלתו היתה במתנות כמו שמונה מעות, ולמדות שארץ בתפלתו לא חה ניהא ליה שהעבור טריח עצמו בגללו וצוה שלא ימתינו לו בתפילה.

מושפר שבמקום שיהיו סם כרב לפעמים הלך ממקומו מצד מזרח של בית המדרש והטמין עצמו בעידי ביהמ"ד כדי שלא ימתנו לו בתפילה. **כאשר** היה יודד לפני התפילה אל העמוד ומשמש כשי"ע היתה תפלתו בקול חוצב להבות אש וכל העם חזו רואים את הקולות ועדיין זוכרים מוקרי זכרו ומכיריו בסילוין כיצד היה עומד בבית המדרש בשבת קודש בהשכמות הבקור ומסיים את כל הספר תהילים בקולי קולות ובחשתפכות הנפש, אביו לנו כי חסתו כל אלה.

הראו כל עמי הארץ
 פרק בפני עצמו הוא כל הפעלים שפעל ועשה בויה בלימוד התורה, בחסד ובכל דבר שבקדושה, יכלה הרף ולא נסיים, אך פטור מלא מ"ם א"א

ידוע שמהרר"א היה כמעט כל הזמן שוהה בביהמ"ד, ובובה ומבשה בתפלותיו הבות למען כלל ישראל בימים ובילות, עד כדי כך שהגויים בעצמם גם יצאו מגדרם להתפעל ממעשיו ובראתם את כל עקבותיו בביהמ"ד ותפלותיו, היו שואלים את בני העיר היהודים: יזעון של אבט די רבינער, היינו מתי הוא סם תנומה לעיינו ודלא כל הזמן הוא מוסח בביהמ"ד ומתפלל ולומר ולא נותר לו זמן לישון.

אציל המידות

מהרר"א היה מצויין בכל מידה טובה ולב טוב ועין טובה ובמידת גמילות החסד שגמל לכל סביביו, הוא עמד לימים של שבויר לב ונתכאים והעניק להם את לבו הרחום ואזנו שדיתה כרזה למצוקתם וכמובן את עצתו ונחומיו, והשתתף בענין וזלתי במידה גדושה אף השתתף בשמחת ידיריו ותלמידיו, כאלו הוא שש ושמה בשמחתו האישי, דומה כאלו מחתן הוא את בנו יחידו.

מנעוריו היה זה טבעו לסייע לאחרים בר"ת ולמדו ולימד עם חלשים ממנו כדי לקדמם ולעוררם ושימח לב נרכאים בבורח בחיים דותנו, והספיע ניהומים ושמחה על סביבותיו, כן הי"ד מה סם עמד והספיע בחסד וטובו אף סם עומד ועושה וכן עשה גיב בכוח יפעל כל זאת שהיה גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם.

הסתלקותו

מידי שנה בשנה בחודש תשרי ירח האדנים חזר ארצה לארצה, כשנתו האודתה בעת חג הסוכות, משהשכים קום לפנות בוקר כמנהגו, חס לפתע ברע הובחל לבית החולים כשמעבו קשה מאוד.
תפילות תבות נאמרו לשלמו ואף הרופאים תאמרו לרפאותו, אך נטופה הסערה ונצחו ודאלים את המצוקים ונשבה הארון הקודש ביום ב' מד- חסיון.

מאורע מעניב אך מופלא מסופר שביום שנסתלק לבית עולמו נפל ספר - תורה בבית המדרש בויה בבית המדרש שבו כהן כרב, וידי לפלא ולתמו על הנ"ל. הגה"צ מהרר"א זקוקל הותר אחריו זרע בך ה' בנו הרה"צ שליט"א, בנים ובני בנים עוסקים בתומ"צ

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

ברכת מלא טבא
 בלב מלא שמחה נשגר בזה ברכת מול טוב, לידידיו היקר והמוכבד, מהול בתשבות עד בלי די, מהולל ומבורך בפי קהל עד תנו, מתאבק בעפר חכמים, רחים ומוקיר רבנו, מחשובי ויקירי אנ"ש ומתפללי מת מדרשינו, משלך עצמו מנגד להיטיב לכל אחד, טוב הלב
 הרה"ח ר' **נחום דוד טמבור** הי"ו בעל "דפוס טמבור" ורה"ק דעד תנו ב"ב לרגל שמחת הולדתו והכנסתו בבשאאל"ה לינו היקד בשעטומ"צ יהי רצון שיושפע לו משמחה זו שובע שמות תורה וגדולה במקום אחד, ולברכה והצלחה בכל מעשי ידיו. ויזכו אביו ואמו לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים

חלק מהעלון זה נודב לעילוי נשמת
כ"ק אדמו"ר הרה"צ מוריניו רבי חיים אלעזר הורווצ'יק זצוק"ל
 בן הנה"ח רבי יצחק מאיר ז"ל
 התנא דבי נשיאה כ"ק מרן אדמו"ר הקה"ט מוהרמ"מ מלעלוב זיע"א
 הונצח ע"י בניו והתנינו ונכדיו שליט"א חסידינו ומעריצינו

ברכת מזל טוב
 לידידיו היקר, עוסק בגמ"ח בתדירא, כלי מחזיק ברכה, כשמן תורק שמ הרה"ר שמואל דעי הי"ז
 לרגל שמחת הכנס בנו היקר יניק וחכים, עלם חמודות כמר **בחר** ינו לעול תורה ומצוות
 יהי רצון שיוכה לרוב נחת ושובע שמחות וכל טוב סלה.

גליון זה מוקדש לעילוי נשמת האיש היקר והאהוב
 ר' **צדוק בן שולמית וסלימן** חדי
 נלב"ע ה חשון תש"ע
 ת. נ. ס. צ. ב. ה.
 הונצח ע"י בנו ידידיו היקר והחשוב שליט"א

לעילוי נשמת
 ר' **אברהם ב"ר נחום אריה ז"ל**
 נלב"ע ה' חשון תשי"א
 ת. נ. ס. צ. ב. ה.
 הונצח ע"י בנו ידידיו היקר מחשובי אנ"ש ומתפללית בית המדרש ורודף צדקה וחסד לכל דבר שבקדושה
 הרה"ר **נחום דוד טמבור** הי"ז

לעילוי נשמת
 הרב ירחמיאל ישראל יחזקאל בן התב מרדכי יוסף זצ"ל
 יעקבוביטש
 נלב"ע ל' תשרי א' דר"ח חשון תשל"ה
 ת. נ. ס. צ. ב. ה.
 הונצח ע"י נכדו ידידיו היקר והנעלה הרה"ח ר' יצחק דוב מנלה שליט"א